

- 2 -

1) Czy budynki poddane częściowej termomodernizacji mogą być poddane termomodernizacji w innym elemencie, aby budynek mógł być kompleksowo ztermomodernizowany ?

Tak. Wymagane jest dostosowanie budynków do poziomu zużycia energii określonego za pomocą wskaźników EP, które są wskazane w par. 328-329 Rozporządzenia z dnia 12 kwietnia 2002 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2015r. poz. 1422) w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Ponadto w przypadku głębokiej termomodernizacji energetycznej budynków projekty muszą skutkować zmniejszeniem obliczeniowego zapotrzebowania na energię o co najmniej 25%. Warunki te dotyczą odrębnie każdego budynku objętego projektem.

2) Ile będzie naborów w ramach 3.2?

Instytucja Organizująca Konkurs przewiduje w ramach działania 3.2 *Modernizacja energetyczna budynków* następujące konkursy:

1. Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – IV kwartał 2015 r.,
2. Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych – 2016 r.

Dodatkowo, ze względu na brak obecnie jasnej sytuacji w zakresie tzw. map potrzeb zdrowotnych, IZ RPO przewiduje zarezerwowanie części środków w ramach działania 3.2 na projekty, które dotyczyć będą budynków ochrony zdrowia.

Przeprowadzenie kolejnych naborów będzie uzależnione od dostępności środków.

3) Czy będzie kwalifikowany koszt audytów, projektów budowlanych i kosztorysów?

Tak. Za koszt kwalifikowany można będzie uznać koszt audytu energetycznego, projektu budowlanego i kosztorysu. Powyższe koszty mogą być uznane za koszt kwalifikowany po spełnieniu warunków określonych w *Wytycznych Instytucji Zarządzającej RPO WP na lata 2014-2020 w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach RPO 2014-2020 (EFRR)*.

4) Czy w ramach głębokiej termomodernizacji mogą aplikować szkolne schroniska młodzieżowe?

Tak. Szkolne schronisko młodzieżowe (SSM) – jest to placówka oświatowo-wychowawcza funkcjonująca w oparciu o ustawę o systemie oświaty.

Jeśli jednak schronisko prowadzi działalność komercyjną, to projekt podlegać będzie pod reguły pomocy publicznej, a takie inwestycje nie są przewidziane do dofinansowania w najbliższym naborze 3.2 *Modernizacja energetyczna budynków*.

5) Czy wymiana kotłów grzewczych gazowych-starych na nowe (dużej mocy na mniejsze) będzie punktowana?

Wymiana jest możliwa, gdy przewiduje to audyt energetyczny i nie ma możliwości włączenia budynku do sieci ciepłowniczej. Beneficjent będzie mógł otrzymać max. 10 pkt. w przypadku zmiany źródła zasilania w energię cieplną (na źródła niskoemisyjne), wykorzystanie energii OZE i systemów wysokosprawnej kogeneracji.

Zgodnie z przyjętymi kryteriami oceny merytorycznej jakościowej, jeżeli modernizacja energetyczna budynku obejmuje:

- a) wymianę głównego niskosprawnego źródła ciepła budynku, zasilanego paliwami stałymi lub płynnymi na:
 - podłączenie do sieci ciepłowniczej, które będzie głównym źródłem energii cieplnej dla budynku (>50 % Zt_1 , czyli docelowego zapotrzebowania na energię cieplną),

- albo kocioł na biomasę lub paliwa stałe 5 klasy według normy PN EN 303-5:2012 lub kocioł gazowy o sprawności cieplnej min. $\eta=89\%$, które będzie głównym źródłem energii cieplnej dla budynku ($>50\% Z_{t1}$)
 - albo zastosowanie OZE, które wytwarzać będzie min. 10 % rocznego zapotrzebowania na energię cieplną ($>10\% Z_{t1}$)
 - przyznaje się 2,5 punktów.Punkty nie dotyczą urządzeń kogeneracyjnych.
- b) zastosowanie OZE, które wytwarza energię elektryczną, które pokrywa min. 10 % zapotrzebowania budynku na energię elektryczną ($>10\% Z_{e1}$, czyli docelowego zapotrzebowania na energię elektryczną) - przyznaje się 2,5 punktów. Punkty nie dotyczą urządzeń kogeneracyjnych.

5 punktów przyznaje się w przypadku zastosowania w projekcie urządzenia wysokosprawnej kogeneracji. Uwzględnia się jedynie takie urządzenia, które zaspokajac będą minimum 10 % zapotrzebowania budynku na sumę energii cieplnej i elektrycznej ($Z_{t1}+Z_{e1}$).

Punkty przyznane w podkryteriach a, b oraz za stosowanie urządzenia kogeneracyjnego mogą być sumowane, jeżeli projekt łączy zastosowanie różnych urządzeń.

6) Czy głęboka termomodernizacja może obejmować elementy w kilku obiektach (łączenie)?

Tak. Wymagane jest dostosowanie budynków do poziomu zużycia energii określonego za pomocą wskaźników EP, które są wskazane w par. 328-329 Rozporządzenia z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (z późniejszymi zmianami). Ponadto w przypadku głębokiej termomodernizacji energetycznej budynków projekty muszą skutkować zmniejszeniem obliczeniowego zapotrzebowania na energię o co najmniej 25%. Warunki te dotyczą odrębnie każdego budynku objętego projektem.

7) Czy będą jakieś narzucone procedury wyboru audytora energetycznego?

Nie.

Jeżeli wydatek dot. audytu energetycznego ma być kwalifikowany to wybór wykonawcy zamówienia powinien nastąpić zgodnie z przepisami w zakresie zamówień publicznych, *Wytycznymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w sprawie udzielania zamówień współfinansowanych ze Środków EFRR, w stosunku do których nie stosuje się ustawy prawo zamówień publicznych.* oraz *Wytycznymi Instytucji Zarządzającej RPO WP na lata 2014-2020 w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach RPO 2014-2020 (EFRR).*

8) Kiedy będą opublikowane wytyczne do studium wykonalności (dla termomodernizacji)?

Instrukcja do opracowania studium wykonalności będzie opublikowana najpóźniej razem z ogłoszeniem o naborze dla działania 3.2 *Modernizacja energetyczna budynków.*

9) Jeżeli na poddaszu znajdują się pomieszczenia użytkowe, czy zmiana pokrycia dachowego stanowi koszt kwalifikowalny?

Zmiana pokrycia dachowego jest kosztem niekwalifikowanym. Kwalifikowane mogą być wydatki związane z ociepleniem dachu.

Kwalifikowanym wydatkiem będą:

- ocieplenie stropu, stropodachu, dachu (w tym warstwy izolacji cieplnej, przeciwwilgociowej i przeciwwiatrowej),
- w zakresie pokrycia dachowego tylko wykonanie niezbędnych obróbek blacharskich dachu, kominów, rynien, okien dachowych, związane z wykonaniem prac ociepleniowych,

- wykonanie podbicia okapu dachu.

Wymagane jest dostosowanie budynków do poziomu zużycia energii określonego za pomocą wskaźników EP, które są wskazane w par. 328-329 Rozporządzenia z dnia 12 kwietnia 2002 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Ponadto w przypadku głębokiej termomodernizacji energetycznej budynków projekty muszą skutkować zmniejszeniem obliczeniowego zapotrzebowania na energię o co najmniej 25%. Warunki te dotyczą odrębnie każdego budynku objętego projektem.

10) Na podstawie jakich dokumentów będzie prowadzona ocena trwałości projektu w pkt. dotyczącym oszczędności energetycznych?

Ocena trwałości projektu będzie prowadzona na podstawie szacunku wynikającego z audytu energetycznego albo protokołów opracowanych przez wnioskodawcę z uwzględnieniem zużycia energii, danych obliczeniowych i faktycznych kosztów. Pomocniczo możliwe jest wykorzystanie danych ze świadectwa energetycznego. Wskaźniki zużycia energii będą monitorowane na podstawie danych obliczeniowych. Ocena trwałości finansowej projektu będzie przedmiotem kontroli na podstawie analizy finansowej w studium wykonalności.

11) Czy kwota 1 mln euro (w projekcie powyżej tej kwoty, gdy pojawi się nam dochód) dotyczy faktycznie całego projektu niezależnie od liczby obiektów nim objętych, czy też będzie liczona na pojedyncze obiekty?

Tak, kwota 1 mln EURO dotyczy wydatków kwalifikowanych całego projektu, niezależnie od liczby obiektów nim objętych.

12) Od kiedy można kwalifikować wydatki? Jesteśmy w trakcie przygotowania dokumentów: audytów, PGN. Czy zapytania poniżej 30 tys euro należy zamieszczać na stronie UMWP?

Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 01.01.2014 r. W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie, poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatku kwalifikowanego. Kończącą datą kwalifikowalności wydatków jest 31.12.2023 r.

Zapytania poniżej 30 tys. euro (od 10 tys. zł netto) należy zamieścić zgodnie z *Wytycznymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w sprawie udzielania zamówień współfinansowanych ze Środków EFRR, w stosunku do których nie stosuje się ustawy prawo zamówień publicznych.*

13) Wymiana pokrycia dachowego z papy na blachę – czy będzie to kwalifikowalne?

Zmiana pokrycia dachowego, w tym z papy na blachę, będzie kosztem niekwalifikowanym. Kwalifikowane mogą być wydatki związane z ociepleniem dachu.

Kwalifikowanym wydatkiem będą:

- ocieplenie stropu, stropodachu, dachu (w tym warstwy izolacji cieplnej, przeciwwilgociowej i przeciwwiatrowej)

- w zakresie pokrycia dachowego tylko wykonanie niezbędnych obróbek blacharskich dachu, kominów, rynien, okien dachowych, związane z wykonaniem prac ociepleniowych,

- wykonanie podbicia okapu dachu.

14) Dlaczego nie można kwalifikować wymiany starych lamp a można kwalifikować wymianę instalacji?

W ramach działania 3.2 *Modernizacja energetyczna budynków* możliwa jest wymiana, modernizacja oświetlenia zamontowanego w/na budynku na stałe.

Wymiana oświetlenia w zakresie wielorodzinnych budynków mieszkalnych może dotyczyć wyłącznie części wspólnych tych budynków.

Wydatki kwalifikowane nie mogą dotyczyć oświetlenia dekoracyjnego.

15) Czy jeżeli budynek jest przekazany na podstawie użyczenia gminie, to wymagany jest dokument dotyczący użytkowania wieczystego?

Wnioskodawca zobowiązany jest do posiadania prawa do dysponowania nieruchomościami, które wykorzystywane będą do realizacji projektu (np. na których zlokalizowana będzie budowana infrastruktura, zajętych w celu wykonania robót budowlanych lub gdzie będzie zakupiony sprzęt i wyposażenie).

Dopuszcza się możliwość wykazania prawa do dysponowania nieruchomościami do realizacji prac budowlanych lub niezbędnymi do wykonania dostaw na podstawie:

- a) własności,
- b) współwłasności za zgodą wszystkich współwłaścicieli,
- c) użytkowania wieczystego,
- d) trwałego zarządu,
- e) ograniczonego prawa rzeczowego,
- f) innego stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienie do wykonywania robót i obiektów budowlanych lub dysponowania nieruchomością na cele wykonania dostaw przewidzianych w ramach projektu.

W przypadku p. b-f w celu zapewnienia trwałości projektu, uprawnienia wnioskodawcy powinny:

- wynikać z posiadanych przez wnioskodawcę dokumentów (np. umów, zgody właściciela), w których jednoznacznie opisano uprawnienie do realizacji robót budowlanych (zlokalizowania dostarczonego wyposażenia) oraz późniejszej eksploatacji przedmiotu projektu na danej nieruchomości,
- oraz obejmować minimum okres realizacji projektu i wymagany okres jego trwałości (3 lub 5 lat od wypłacenia końcowej płatności na rzecz beneficjenta).

Dokumentem wymaganym jest *Oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomościami* jest to załącznik do wniosku.

16) Czy w ramach ogłoszonego naboru będzie możliwość aplikowania o środki na gminny budynek socjalny, w którym znajdują się dwa mieszkania? Budynek jest własnością gminy, a mieszkańcy płacą czynsz. (Jest to budynek wynajmowany na cele socjalne).

W ramach najbliższego naboru dofinansowanie będzie dotyczyło tylko budynków użyteczności publicznej, a więc:

- jeżeli budynek, którego dotyczy zapytanie jest budynkiem mieszkalnym to nie może być on przedmiotem dofinansowania,
- jeżeli jest to budynek użyteczności publicznej, w którym są dwa mieszkania to może być on przedmiotem dofinansowania, ale wydatki związane z modernizacją energetyczną tych mieszkań nie mogą być kwalifikowane.

W przypadku budynku socjalnego, w którym znajdują się mieszkania socjalne proszę o zapoznanie się z możliwościami ubiegania się o dofinansowanie w ramach działania 6.2.2 *Infrastruktura pomocy społecznej*.

17) Gmina zamierza przeprowadzić termomodernizację budynku szkoły. Budynek jest własnością gminy. Organem prowadzącym szkołę jest Lokalne Stowarzyszenie (od 2011 roku), do roku 2011 organem prowadzącym była Gmina. Jest to szkoła podstawowa. Wszelkiego rodzaju prace związane z projektem (dokumentacja, roboty, finansowanie) wykona i poniesie tylko i wyłącznie Gmina, stowarzyszenie jedynie będzie administrować obiektem po zakończeniu projektu. Obiekt przekazany przez gminę Stowarzyszeniu poprzez umowę użyczenia w celu prowadzenia szkoły podstawowej.

Czy w tym przypadku mówimy o wniosku partnerskim? Czy do wyłonienia partnera spoza JST będzie konieczny konkurs w przypadku inwestycji na konkretnym budynku prowadzonym przez Stowarzyszenie a będącym własnością gminy?

Gmina może samodzielnie przeprowadzić projekt termomodernizacji budynku szkoły, której organem prowadzącym jest Lokalne Stowarzyszenie.

Gmina może również zrealizować projekt jako wniosek partnerski, po wyłonieniu w ramach konkursu partnera/ów w otwartej, przejrzystej i niedyskryminującej procedurze zgodnie z wymogami *Ustawy z dnia 11.07.2014r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowej w perspektywie 2014-2020.*

18) Czy w przypadku PGN należy umieścić pełną nazwę projektu o którego dofinansowanie będziemy aplikować w ramach Działania 3.2. Czy może wystarczy umieścić w PGN nazwy konkretnych budynków planowanych do termomodernizacji?

PGN powinien jednoznacznie określać nazwę projektu, którego dotyczyć będzie wniosek na jego dofinansowanie. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) jest jednym z załączników do wniosku o dofinansowanie. Wymaga uprzedniego pozytywnego zaopiniowania przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Pozytywną opinię ww. planu należy dostarczyć najpóźniej na etapie wezwania do poprawy podczas oceny formalnej.

Aktualny Plan Gospodarki Niskoemisyjnej wraz z uchwałą w sprawie jego przyjęcia powinien być także zamieszczony, w okresie dokonywania oceny projektu, na stronie internetowej danej gminy i beneficjenta. Kryterium zostało zaproponowane przez IZ RPO i przyjęte przez Komitet Monitorujący, jako element zachęcający do opracowywania i realizacji programów gospodarki niskoemisyjnej. Spełnienie kryterium musi jednoznacznie wskazywać na spójność PGN i projektu. W działaniu 3.2 RPO nie jest to kryterium dostępu. W przypadku braku zgodności projektu z PGN projekt może uzyskać dofinansowanie, jednakże nie otrzyma dodatkowych punktów.

19) Czy hospicjum uznane jest jako budynek użyteczności publicznej? Czy możnaby aplikować uznając go za ten obiekt?

Tak. Hospicjum jako budynek użyteczności publicznej, traktowany jest jako placówka zapewniająca całodobową opiekę osobom przewlekle chorym.

W najbliższym naborze 3.2 ze względu na brak map potrzeb zdrowotnych, nie przewiduje się dofinansowania budynków ochrony zdrowia. IZ RPO zarezerwuje część alokacji w tym działaniu aby wesprzeć te obiekty w późniejszym terminie. Ewentualne pytania dotyczące map potrzeb, należy kierować do Departamentu Zarządzanie RPO.

20) Czy informacja o ocenie formalnej i obowiązku dostarczenia dodatkowych dokumentów przed oceną merytoryczną dotyczy 5 dni kalendarzowych, czy 5 dni roboczych?

Termin uzupełnienia prawomocnych pozwoleń na budowę, zgłoszeń robót budowlanych, aby uzyskać punkty w kryterium „gotowości do realizacji” wynosi 5 dni roboczych. Ponadto na etapie oceny formalnej poprawki do wniosku powinny być wykonane w ciągu 7 dni roboczych.

21) Czy kwalifikowane będą prace w pomieszczeniach zajmowanych przez NZOZ (usługi w ramach kontraktu z NFZ (usługi w ramach kontraktu z NFZ – czyli podstawowa opieka medyczna)?

22) Budynek będący własnością miasta, wynajęty jest przez niepubliczny zakład opieki zdrowotnej. Miasto zamierza wykonać termomodernizację poprzez docieplenie ścian zewnętrznych i stropu ostatniej kondygnacji i wymianę pokrycia dachu. Czy istnieje możliwość uzyskania dofinansowania?

W najbliższym naborze 3.2 ze względu na brak map potrzeb zdrowotnych, nie przewiduje się dofinansowania budynków ochrony zdrowia. IZ RPO zarezerwuje część alokacji w tym działaniu aby wesprzeć te obiekty w późniejszym terminie. Ewentualne pytania dotyczące map potrzeb, należy kierować do Departamentu Zarządzanie RPO.

Ponadto wynajem powierzchni dla NZOZ traktowany jest jako działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej. Najbliższy nabór w ramach działania 3.2 nie przewiduje dofinansowania projektów objętych regułami udzielania takiej pomocy.

23) Czy informacja o zamieszczeniu wyników oceny formalnej może być przesyłana do beneficjentów przynajmniej e-mailowo?

Zgodnie z Instrukcją Wykonawczą Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020 wysłanie pisma (za potwierdzeniem odbioru) do wnioskodawcy, informującego o wyniku oceny formalnej wniosku o dofinansowanie, następuje po zatwierdzeniu Protokołu z oceny formalnej. Procedury na dzień dzisiejszy nie przewidują przesyłania informacji o wynikach oceny formalnej drogą mailową, ale jest to przedmiotem analiz IZ.

24) Czy Plan Gospodarki Niskoemisyjnej musi posiadać pozytywną opinię NFOŚiGW w czasie oceny projektu?

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) jest jednym z załączników do wniosku o dofinansowanie. Wymaga uprzedniego pozytywnego zaopiniowania przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Pozytywną opinię ww. planu należy dostarczyć najpóźniej na etapie wezwania do poprawy podczas oceny formalnej. PGN nie wymaga ww. opinii w sytuacji, gdy został przygotowany w ramach dofinansowania z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013.

Aktualny Plan Gospodarki Niskoemisyjnej wraz z uchwałą w sprawie jego przyjęcia powinien być także zamieszczony, w okresie dokonywania oceny projektu, na stronie internetowej danej gminy i beneficjenta. Kryterium zostało zaproponowane przez IZ RPO i przyjęte przez Komitet Monitorujący, jako element zachęcający do opracowywania i realizacji programów gospodarki niskoemisyjnej. Spełnienie kryterium musi jednoznacznie wskazywać na spójność PGN i projektu. W działaniu 3.2 RPO nie jest to kryterium dostępu. W przypadku braku zgodności projektu z PGN projekt może uzyskać dofinansowanie, jednakże nie otrzyma dodatkowych punktów.

25) Jakie pokrycie dachowe będzie kwalifikowane?

Nie są kwalifikowane wydatki dotyczące wymiany całego dachu na budynku oraz elementów konstrukcyjnych dachu (np. zmiana geometrii, belki konstrukcyjne itd.).

Kwalifikowane mogą być wydatki związane z ociepleniem dachu, w tym:

- ocieplenie stropu, stropodachu, dachu (w tym warstwy izolacji cieplnej, przeciwwilgociowej i przeciwwiatrowej)
- w zakresie pokrycia dachowego tylko wykonanie niezbędnych obróbek blacharskich dachu, kominów, rynien, okien dachowych, związane z wykonaniem prac ociepleniowych,
- wykonanie podbicia okapu dachu.

Należy pamiętać o tym, że wymagane jest dostosowanie budynku do poziomu zużycia energii określonego za pomocą wskaźników EP, które są wskazane w par. 328-329 Rozporządzenia z dnia 12 kwietnia 2002 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Ponadto w przypadku głębokiej modernizacji energetycznej budynków pamiętać należy o tym, że projekty muszą skutkować zmniejszeniem obliczeniowego zapotrzebowania na energię o co najmniej 25%. Warunki te dotyczą odrębnie każdego budynku objętego projektem.

26) Od kiedy możemy mówić o kwalifikowalności kosztów w ramach działania 3.2?

Zgodnie z projektem Wytycznych Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach RPO WP 2014-2020 początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest **1 stycznia 2014 r.** zaś końcową datą kwalifikowalności wydatków jest **31 grudnia 2023 r.**

Okres kwalifikowalności wydatków może być inny w przypadku projektów objętych pomocą publiczną (np. tzw. efekt zachęty, który oznacza, że kwalifikowane są wydatki poniesione po złożeniu wniosku o dofinansowanie). Szczegółowe uregulowania w tym zakresie przedstawione są w Rozporządzeniu KE 651/2014 z dnia 17.06.2014r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (art. 6 ust. 2).

Należy pamiętać o tym, że za kwalifikowalne mogą zostać uznane wydatki, jeżeli:

- są niezbędne do osiągnięcia celów projektu (zgodnych z celem działania 3.2),
- zostały ujęte we wniosku o dofinansowanie projektu,
- są zgodne z zasadami określonymi w ww. Wytycznych,
- nie zostały wymienione jako wydatki niekwalifikowane w ww. Wytycznych i wniosku o dofinansowanie.

27) W przypadku składania wniosku, który obejmuje kilka budynków gdzie wskaźniki będą zróżnicowane (np. w 1 budynku przeprowadzona zostanie pełna modernizacja, a w innym częściowa) w jaki sposób będą przyznawane punkty?

W przypadku projektu obejmującego kilka budynków wymóg głębokiej modernizacji energetycznej musi zostać spełniony w stosunku do każdego z nich. Co do zasady projekty muszą skutkować zmniejszeniem obliczeniowego zapotrzebowania na energię o co najmniej 25%. Ww. warunek dotyczy odrębnie każdego budynku objętego projektem.

Przy przyznawaniu punktów podczas oceny merytorycznej należy uwzględniać efekty realizacji całego projektu, np. w kryterium, które dotyczy zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, ocenie podlegać będzie suma zmniejszenia tej emisji dla wszystkich budynków objętych projektem.

28) Proszę o wyjaśnienie w jaki sposób rozumieć informację nt. dochodów generowanych przez projekt w kontekście realizacji dużych projektów? Czym one będą skutkować i jak ewentualnie można je „minimalizować”?

Projektem generującym dochód po ukończeniu jest operacja, która przynosi wpływy środków pieniężnych z bezpośrednich wpłat dokonywanych przez użytkowników za towary lub usługi zapewniane przez daną operację, jak np. opłaty ponoszone bezpośrednio przez użytkowników za użytkowanie infrastruktury, sprzedaż lub dzierżawę gruntu lub budynków lub opłaty za usługi. Co ważne, wpływy te muszą przewyższać wszelkie związane z projektem koszty operacyjne i koszty odtworzenia wyposażenia krótkotrwałego poniesione w okresie odniesienia (okres realizacji inwestycji oraz życia ekonomicznego projektu). Art. 61 Rozporządzenia w ust. 7 i 8 Rozporządzenia UE 1303/2013 z dnia 7 grudnia 2013 r. określa okoliczności, których wystąpienie sprawia, że dany projekt, pomimo spełnienia warunków wskazanych powyżej, nie może być uznany za generujący dochód (np. całkowity kwalifikowalny koszt projektu jest niższy niż 1 000 000 EUR).

Głównym parametrem wyznaczającym poziom dofinansowania projektów generujących dochód jest wskaźnik luki w finansowaniu w danym projekcie (skutek: zmniejszenie poziomu dofinansowania w projektach pow. 1 000 000 EUR).

Definicja dużego projektu została określona w art. 39 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego

rozporządzenie (WE) nr 1260/1999. Zgodnie z nim, aby dany projekt mógł być zakwalifikowany jako duży muszą być spełnione łącznie **trzy przesłanki**:

- projekt musi posiadać jasno określone cele,
- składać się z szeregu robót, działań lub usług służących wykonaniu niepodzielnego zadania o sprecyzowanym charakterze w wymiarze gospodarczym lub technicznym,
- koszt dużego projektu musi przekraczać sumę 50 mln euro
- podlegają zgłoszeniu Komisji Europejskiej.

IZ RPO nie przewiduje realizacji dużych projektów w ramach działania 3.2.

29) Czy można uzyskać dofinansowanie na modernizację oświetlenia zewnętrznego przy wnioskowanym obiekcie?

Dofinansowanie na modernizację oświetlenia w działaniu 3.2 można uzyskać w następującym zakresie:

- wymiana oświetlenia zewnętrznego zamontowanego na budynku na stałe, wyłącznie w przypadku oświetlenia zasilanego z przyłącza energetycznego budynku (zmiana powinna wpłynąć na ograniczenie zużycia energii dla modernizowanego budynku). Zakres prac obejmuje: wymianę źródeł światła na energooszczędne oraz wymianę opraw oświetleniowych wraz z osprzętem na energooszczędne,
- wymiana oświetlenia wewnętrznego (zamontowanego na stałe) w budynkach użyteczności publicznej - wyłącznie jako element kompleksowej modernizacji energetycznej budynku,
- wymiana oświetlenia w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych wyłącznie w częściach wspólnych budynku, w tym: na klatkach schodowych, korytarzach, windach.

Zakres wydatków kwalifikowanych obejmuje: wymianę źródeł światła na energooszczędne oraz wymianę opraw oświetleniowych wraz z osprzętem na energooszczędne.

30) OSP jest właścicielem budynku Dom Strażaka. Czy forma „użyczenia” dla gminy jest wystarczającą formą dysponowania nieruchomością, aby Gmina mogła wystąpić o środki z działania 3.2 jako wnioskodawca?

Tak, pod warunkiem, że umowa użyczenia przewiduje prawo do realizacji inwestycji oraz gwarantuje zachowanie trwałości projektu.

Wnioskodawca zobowiązany jest do posiadania prawa do dysponowania nieruchomościami, które wykorzystywane będą do realizacji projektu (np. na których zlokalizowana będzie budowana infrastruktura, zajętych w celu wykonania robót budowlanych lub gdzie zlokalizowany będzie zakupywany sprzęt i wyposażenie).

Dopuszcza się możliwość wykazania prawa do dysponowania nieruchomościami do realizacji prac budowlanych lub niezbędnymi do wykonania dostaw na podstawie:

- a. własności,
- b. współwłasności za zgodą wszystkich współwłaścicieli,
- c. użytkowania wieczystego,
- d. trwałego zarządu,
- e. ograniczonego prawa rzeczowego,
- f. innego stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienie do wykonywania robót i obiektów budowlanych lub dysponowania nieruchomością na cele wykonania dostaw przewidzianych w ramach projektu.

W przypadku p. b-f w celu zapewnienia trwałości projektu, uprawnienia wnioskodawcy powinny:

- wynikać z posiadanych przez wnioskodawcę dokumentów (np. umów, zgody właściciela), w których jednoznacznie opisano uprawnienie do realizacji robót budowlanych (zlokalizowania dostarczonego wyposażenia) oraz późniejszej eksploatacji przedmiotu projektu na danej nieruchomości,

- oraz obejmować minimum okres realizacji projektu i wymagany okres jego trwałości (3 lub 5 lat od wypłacenia końcowej płatności na rzecz beneficjenta).

31) Czy przy termomodernizacji budynków użyteczności publicznej jest możliwe okablowanie sieciowe (cyfryzacja)?

IZ RPO nie przewiduje kwalifikowania wydatków na wymianę okablowania sieciowego, cyfryzację w ramach działania 3.2.

32) Czy w ramach powyższego działania można wykonać termomodernizację budynku, w którym swoją siedzibę mają władze samorządowe (gminne i powiatowe)?

Tak. Wyłączenie, o którym mowa w pkt. 19 SZOOP, dotyczy jedynie obiektów administracji rządowej.

33) Czy w ramach kryterium premiującego zmianę źródła zasilania w energię ciepłą (na źródła niskoemisyjne), wykorzystanie energii OZE i systemów wysokosprawnej kogeneracji, rozwiązania z grupy a lub b muszą być realizowane we wszystkich obiektach w ramach projektu czy wystarczy np. 1 lub 2 budynki. Gmina planuje złożyć wnioski na 5 budynków użyteczności publicznej, gdzie instalacja fotowoltaiczna jest przewidziana tylko w jednym budynku, w dwóch budynkach planowane są gazowe pompy ciepła, czy realizacja takiego projektu będzie możliwa w ramach 1 wniosku w działaniu 3.2?

Nie jest konieczne realizowanie rozwiązań wymienionych w odniesieniu do kryteriów oceny merytorycznej na wszystkich budynkach. Ważne jest by wprowadzone zmiany spełniały kryteria uprawniające do uzyskania punktów, zgodnie z zapisami w ww. odniesieniu. Oznacza to, że instalacje fotowoltaiczne powinny zapewniać minimum 10% zapotrzebowania na energię elektryczną. Jeżeli w projekcie występuje kilka budynków - dotyczy to łącznego zapotrzebowania tych budynków. Jednocześnie należy podkreślić, że Instalacja OZE nie może być jedynym elementem projektu w działaniu 3.2. RPO. Projekty, które przewidują wyłącznie instalację OZE powinny być realizowane w ramach działania 3.1. RPO.

34) Jeden z obiektów będących własnością gminy planowany do termomodernizacji to parterowy budynek przeznaczony na cele sportowe. Jest to obiekt wykorzystywany tylko w sezonie letnim, gdyż nie ma w nim ogrzewania. W ramach 3.2 planowane byłoby do wykonania docieplenie ww. budynku, wymiana stolarki i montaż źródła ciepła, aby wykorzystywać budynek całorocznie. Jak w kontekście ww. informacji podejść do wskaźników porównujących dotychczasowe zapotrzebowanie na energię czy emisję CO₂ i pyłów z poziomem po wykonaniu prac?

Parametry obecnego i docelowego zużycia energii będą wynikać z audytu energetycznego. Ocena zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej, wzoru karty audytu efektywności energetycznej oraz metod obliczania oszczędności energii, ocena stanu technicznego oraz analizy zużycia energii obiektu powinna odnosić się do stanu faktycznego przed realizacją projektu oraz proponowanych rozwiązań modernizacyjnych. W omawianym przypadku najprawdopodobniej zwiększy się zużycie energii. Wnioskodawca powinien również pamiętać o tym, że realizacja projektu musi skutkować zmniejszeniem obliczeniowego zapotrzebowania na energię (finalną) o co najmniej 25% i przeanalizować, czy warunek ten będzie spełniony.